

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000678

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дресвяннікова Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Dresviannikova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12462

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 15.21.41.15, 02.01

Тема дисертації:

1. Уява як феномен відкритості іншому у контексті захисту прав людини: соціально-культурні, гендерні та екзистенціальні виміри
2. Imagination as a phenomenon of openness to others in the context of human rights protection: social cultural, gender and existential dimensions

Реферат:

1. Дисертація присвячена аналізу феномену уяви в її гуманістичній відкритості до Іншого як фактору реального забезпечення і захисту прав людини. Актуальність дослідження полягає в тому, що розвиток цивілізації, науки, мистецтва й філософії в її різноманітних виявах в культурі базується на творчих процесах, які неможливі без уяви. Більше того, з розвитком штучного інтелекту ми все більше усвідомлюємо, що уява постає основою людського мислення й буття. Саме тому дослідження феномену уяви набувають дедалі більшої значущості. Творчі процеси складають основу мистецтва, де творець створює те, чого не існує, що має цінність для інших людей саме завдяки потенціалу уяви, у просторі якої народжується ідея. В науці всі методи і результати пізнання світу також значною мірою постають наслідком активності людської уяви, і, за

великим рахунком, сама картина світу, яку ми будуємо, потребує насамперед розвинутої уяви. Відтак, уява – невід’ємна частина існування та самоусвідомлення людини. Саме вона дає можливість створювати основи матеріальної і духовної культури та виступає рушієм художньої й наукової творчості та процесу пізнання. Необхідність вивчення уяви як дивовижної здатності людини до перетворення і створення наративів, міфів і символів за допомогою образного мислення відкриває додаткові аспекти буття людини в часи війни та її спроможностей до сприйняття і перетворення реальності на гуманістичних засадах, що веде до справедливого миру, в якому права людини є органічними. Можливо, вже найближчим часом за допомогою уяви, спрямованої на співчуття і розуміння Іншого, відкриються додаткові можливості запобігання порушенню прав людини і спільнот. Війна в Україні загострила проблеми існування й світосприйняття, спричинила переоцінку цінностей і створила необхідність реформування не тільки правової сфери як поля взаємодії особистості і суспільства, а й підняла питання філософського характеру: якими є умови можливості змін у ставленні особистості до Іншого і до суспільства. Важливим результатом дослідження є осмислення відмінності понять забезпечення і захисту прав людини. Ці поняття є доволі близькими; принаймні їх виявлення у нашій свідомості показує, що феномени, які вони визначають, перетинаються. І все ж це нетотожні поняття. Забезпечення прав людини означає недопущення їх порушення самою логікою відносин між людьми у тій чи іншій спільноті. Тоді як захист прав людини припускає, що вони можуть бути порушеними чи вже порушені, людина ж, яка стала жертвою такого порушення, потребує підтримки й захисту – юридичного, морального й соціального, а людина, котра є суб’єктом, причиною порушення прав Іншого повинна бути покараною й одночасно має власне право на юридичний захист. При цьому концепт «реалізація прав людини» може об’єднувати поняття і забезпечення, і захисту прав людини. Важливо констатувати, що в багатьох контекстах терміни «правозахист» і «захист прав людини» можуть бути доволі близьким до інтегрального концепту – в силу постійних і системних порушень прав людини в сучасному світі. В дослідженні пропонується концепт гуманістичної уяви. Гуманістична уява – це уява, яка веде до консолідації з Іншим, а не маніпуляції або конфлікту з ним. Саме така уява здатна відкрити для нас життєвий світ іншої людини, це й дає можливість реально, а не формально забезпечити її права. Відкрита до Іншого гуманістична уява постає як місце перетину трьох векторів людського буття – смислу, свободи і співтворчості. Уява в цьому контексті постає не просто як функція свідомості, а як спосіб існування в світі, де кожна дія, думка й образ спрямовані на утвердження людяності. За допомогою компаративістського й герменевтичного методологічних підходів, ми можемо коректно проаналізувати досягнення уяви в її відкритості до Іншого, а також філософські концепції прав людини в історії філософії й сучасній філософії. Для дослідження впливу уяви на забезпечення прав людини були корисними методологічні здобутки гуманістичного психоаналізу – через осмислення біофільної орієнтації людини, що долає відчуження, і некрофільної, що його підсилює. При використанні методологічних стратегій метаантропології й соціальної метаантропології вдалося усвідомити метаморфози уяви у різних екзистенціальних вимірах буття людини, вийти на розуміння гуманістичної уяви. На цій основі ми можемо зрозуміти практичне застосування уяви у соціальному бутті людини, коли вона стає умовою можливості захисту прав людини. При поєднанні підходів метаантропології й гуманістичного психоаналізу було показано визрівання гуманістичної уяви в різних екзистенціальних вимірах буття людини – буденному граничному й метаграничному. В буденному вимірі буття, який породжується волею до самозбереження й продовження роду, людина не здатна системно використовувати уяву як спосіб ненасильницької взаємодії, уява направлена переважно на себе, виступаючи компенсацією невдоволеності умовами життя.

2. The dissertation is devoted to the analysis of the phenomenon of imagination in its humanistic openness to the Other as a factor in the real provision and protection of human rights. The relevance of the research lies in the fact that the development of civilization, science, art, and philosophy in various manifestations in culture is based on creative processes that are impossible without imagination. Moreover, with the development of artificial intelligence, we are increasingly aware that imagination is the basis of human thought and existence. That is why research into the phenomenon of imagination is becoming increasingly important. Creative processes form the basis of art, where the creator creates something that does not exist, something that has value for other people

precisely because of the potential of imagination, in the space of which the idea is born. In science, all methods and results of cognition of the world are also largely the result of the activity of human imagination, and, by and large, the very picture of the world that we construct requires, first and foremost, a developed imagination. Therefore, imagination is an integral part of human existence and self-awareness. It is imagination that makes it possible to create the foundations of material and spiritual culture and acts as a driving force for artistic and scientific creativity and the process of cognition. The need to study imagination as a remarkable human ability to transform and create narratives, myths, and symbols through figurative thinking reveals additional aspects of human existence in times of war and its ability to perceive and transform reality on humanistic grounds, leading to a just world in which human rights are organic. Perhaps in the near future, with the help of imagination directed towards compassion and understanding of the Other, additional opportunities will open up to prevent the violation of human and community rights. The war in Ukraine has exacerbated the problems of existence and world perception, caused a reevaluation of values, and created the need to reform not only the legal sphere as a field of interaction between the individual and society, but also raised philosophical questions: what are the conditions for change in the individual's attitude towards the Other and towards society? An important result of the study is the understanding of the difference between the concepts of ensuring and protecting human rights. These concepts are quite similar; at least, their manifestation in our consciousness shows that the phenomena they define overlap. And yet, they are not identical concepts. Ensuring human rights means preventing their violation by the very logic of relations between people in a particular community. Whereas the protection of human rights assumes that they may be violated or have already been violated, and that a person who has been the victim of such a violation needs support and protection – legal, moral, and social – while the person who is the subject, the cause of the violation of the rights of the Other, must be punished and at the same time has their own right to legal protection. At the same time, the concept of «realization of human rights» can combine the concepts of both ensuring and protecting human rights. It is important to note that in many contexts, the terms «human rights protection» and «human rights defense» can be quite close to the integral concept, due to the constant and systematic violations of human rights in the modern world. The study proposes the concept of humanistic imagination. Humanistic imagination is imagination that leads to consolidation with the Other, rather than manipulation or conflict with them. It is this kind of imagination that can open up the life world of another person to us, enabling us to ensure their rights in a real, rather than formal, way. Humanistic imagination, open to the Other, appears as the intersection of three vectors of human existence: meaning, freedom, and co-creation. In this context, imagination appears not simply as a function of consciousness, but as a way of existing in a world where every action, thought, and image is directed toward the affirmation of humanity. Using comparative and hermeneutic methodological approaches, we can correctly analyze the comprehension of imagination in its openness to the Other, as well as philosophical concepts of human rights in the history of philosophy and contemporary philosophy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Дресвяннікова Н. Феномен уяви та її роль у практиці правознавства. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2023. (45) С. 30-35. URL: <http://apfs.nuoua.od.ua/45-2023>
- 2. Дресвяннікова Н. Уява як спосіб суспільної консолідації і захисту прав людини. Актуальні проблеми філософії та соціології, 2024. (50) С.38-43. URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/50_2024/9.pdf

- 3. Дресвяннікова Н. Методологічні засади дослідження впливу уяви на право захист. Актуальні проблеми філософії та соціології, 2025. (54) С.27-33. URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/54_2025/6.pdf
- 4. Дресвяннікова Н. Роль уяви в гуманізації людського буття під час війни: методологічні координати метаантропології. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія», 2025. (51). С. 151-162. URL: <https://filos.dspu.in.ua/index.php/main/issue/view/18/14>
- 5. Дресвяннікова Н. Уява як здатність до створення морального й ціннісного простору буття в правозахисній практиці. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії, 2025. (62). С. 116-122. URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/62_2025/14.pdf
- 1. Дресвяннікова Н. Роль уяви в процесі розбудови гуманістичного суспільства. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблема гуманізму в умовах війни і миру: методології осмислення і практики людяності» 29-30 червня 2023 року. 2023. 208 с. С. 162-169.
- 2. Дресвяннікова Н. Моральна уява в контексті вирішення соціальних проблем. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення», 25 травня 2023 р. 2023. 321 с. С. 23-26.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заблоцький Віталій Петрович

2. Vitalii P. Zablotskyi

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-6733-6532

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крилова Світлана Анатоліївна
2. Svitlana A. Krylova

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добродум Ольга Вікторівна
2. Olga V. Dobrodum

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7651-4946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кивлюк Ольга Петрівна
2. Olha P. Kyvliuk

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7900-9299

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=7xq3dIEAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196318811>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/T-4663-2017>

Повне найменування юридичної особи: Київський університет інтелектуальної власності та права

Код за ЄДРПОУ: 43452672

Місцезнаходження: вул. Харківське шосе, Київ, 02121, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горінов Павло Валерійович

2. Pavlo V. Horinov

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8294-2784

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=c6jlKE0AAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58507032400>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єршова-Бабенко Ірина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єршова-Бабенко Ірина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна